

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«ФІЛОСОФІЯ УПРАВЛІННЯ»

Лектор курсу			Шкіль Людмила Леонідівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу в GWE		e-mail: l.shkil@duikt.edu.ua сторінка курсу в Classroom	
Галузь знань			D3 Бізнес,адміністрування та право		Рівень вищої освіти		Третій (Доктор філософії)	
Спеціальність			D3 Менеджмент		Семестр		1	
Освітньо-наукова програма			Менеджмент		Тип дисципліни		Цикл обов’язкових компонент ОНП	
					Вид контролю		Залік	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарські заняття	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	3	90	18	18	-	-	54	
АНОТАЦІЯ КУРСУ								
Освітні компоненти, які передують вивченню								
Освітні компоненти для яких є базовою			Методи наукових досліджень в менеджменті. Методи педагогічної майстерності у вищій школі. Креативний менеджмент.					
Мета курсу:	формування у здобувачів освітнього рівня доктора філософії системного та критичного розуміння світоглядних, онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і етичних засад управлінської діяльності; розвиток здатності до концептуалізації сучасних управлінських процесів у контексті класичних і новітніх філософських підходів; поглиблення навичок міждисциплінарного аналізу, методологічної рефлексії та продукування нових наукових ідей у сфері менеджменту.							
Компетентності відповідно до освітньої програми								
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)					Hard-skills / Фахові компетентності (СК)			
ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК02.Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.								
Програмні результати навчання (ПРН)								
ПРН04. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв’язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів. ПРН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.								

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ			
Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. Філософські проблеми управління. Еволюція філософського осмислення феномену управління.			
Тема 1. Теоретичні засади філософії управління. Знати: Основоположні засади філософії управління. Основні поняття та категорії філософії управління. Розвиток концептуальних ідей філософії управління. Вміти: аналізувати основні теорії та концепції управління Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02 Результати навчання: РН04, РН05 Рекомендовані джерела: 1-3	Лекція 1. 2 години	5 балів	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація.
	Семінарське заняття 1 .2 години		Основні принципи і закони управлінської діяльності
Тема 2. Осмислення феномену управління в філософії античності. Знати: Основні концепції розвитку управління державою в Давній Греції Вміти: проаналізувати основні концепції управління державою, які були в Античності, Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02 Результати навчання: РН04, РН05 Рекомендовані джерела: 3- 9	Лекція 2. 2 години		Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація.
	Семінарськеп заняття 2. 2 години	5 балів	Управління як особлива форма діяльності людини в Античній філософії:класифікація форм державного управління в філософії Платона та Аристотеля
Тема 3. Проблема управління суспільством у німецькій філософії XVIII-XIX ст. Знати: основні принципи управління, які були розроблені в німецькій класичній філософії Вміти: застосовувати основні конструктивні ідеї представників німецької класичної філософії в сучасному управлінні. Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02 Програмні результати навчання: РН04, РН05 Рекомендовані джерела: 2,4, 6-10	Лекція 3. 2 години	5 балів	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація.
	Семінарське заняття 3. 2 години		Основні ідеї управління державою в концепції І. Канта та Г. Гегеля
Розділ 2. Історія і сучасний стан філософського осмислення феномену управління			
Тема 4. Теорії філософії управління кінця XIX – початку XX століття: Знати: основні теорії філософії управління кінця XIX – кінця XX століття Вміти: аналізувати та проводити порівняльну характеристику позитивних та негативних моментів в теорії управління XIX та XX століття Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02 Результати навчання: РН04, РН05	Лекція 4. 2 години	6 балів	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація.

Рекомендовані джерела: 1, 5, 7-10	Семінарське заняття 4. 2 години		Основні ключові теорії філософії управління кінця XIX – початку XX століття.
Тема 5. Теорії філософії управління початку XXI століття Знати: основні історичні аспекти філософії управління початку XXI століття Вміти: аналізувати та проводити порівняльну характеристику позитивних та негативних моментів в теорії публічного управління XIX та XX століття Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02 Результати навчання: РН04, РН05 Рекомендовані джерела: 2, 4, 6-8	Лекція 5. 2 години	6 балів	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація.
	Семінарське 5. 2 години		Теорії філософії управління початку XXI століття: філософія управління в умовах війни
Тема 6. Філософський підхід до досліджень в управлінні Знати: Основні філософські підходи в управлінні. Системний підхід до філософії управління на рівні територіальних громад, регіонів та держави в цілому. Вміти: демонструвати здатність приймати обґрунтовані рішення; Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02 Результати навчання: РН04, РН05 Рекомендовані джерела: 1-3, 5-9	Лекція 6. 2 години	6 балів	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація
			Системний аналіз управління соціумом:
	Семінарське заняття 6. 2 години		
Розділ 3. Філософський аналіз управлінських процесів			
Тема 7. Філософський підхід щодо залучення громадськості до системи управління Знати: Рівні участі громадськості в управлінні публічними справами. Умови, що сприяють громадській участі. Вміти: формувати організаційну, нормативну, інституційну, інформаційну, політичну, кадрову, мотиваційну основу забезпечення публічного управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях управління Формування компетентностей: ЗК01, ЗК02 Результати навчання: РН04, РН05 Рекомендовані джерела: 3, 4, 7, 9, 10	Лекція 7. 2 години	6 балів	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація.
	Семінарське заняття 7. 2 години		Створення та модернізація системи управління публічною сферою (або її складовою чи об’єктом управління).

Тема 8. Філософія управління: колективне, одноосібне та організаційне лідерство в управлінні. Знати: Поняття одноосібного лідерства: основні характеристики та практичні прояви. Колективне лідерство: основні характеристики. Організаційне лідерство. Вміти: аналізувати розвиток управлінських процесів у публічній сфері, ідентифікувати проблеми та обґрунтовувати необхідність їх вирішення, добирати для цього необхідну та релевантну кількісну і якісну інформацію, робити обґрунтовані та неупереджені висновки Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02 Результати навчання: РН04, РН05 Рекомендовані джерела: 1, 5, 6, 8-10	Лекція 8. 2 години	6 балів	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація.
	Семінарське заняття 8. 2 години		Антропологічний вимір управлінської діяльності.
Тема 9. Філософський аспект в прийнятті управлінських рішень. Знати: організаційні та правові основи координації діяльності суб'єктів та об'єктів управління Вміти: самостійно проводити прикладні дослідження з вирішення складних задач і проблем управління. Формування компетенцій: ЗК01, ЗК02 Програмні результати навчання: РН04, РН05 Рекомендовані джерела: 2, 3, 5, 9	Лекція 9. 2 години	6 балів	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація
	Семінарське заняття 9. 2 години		Філософський аспект в прийнятті управлінських рішень.
Тема 1. Теоретичні засади філософії публічного управління. Тема 2. Осмислення феномену управління в філософії античності. Тема 3. Проблема управління суспільством у німецькій філософії XVIII-XIX ст. Тема 4. Теорії філософії управління кінця XIX – початку XX століття Тема 5. Теорії філософії управління початку XXI століття Тема 7. Філософський підхід щодо залучення громадськості до управління Тема 8. Філософія управління: колективне, одноосібне та організаційне лідерство в управлінні. Тема 9. Філософський аспект в прийнятті управлінських рішень.	Самостійна робота	9 балів	1. Охарактеризуйте філософський підхід до управлінської системи. 2. Дослідіть модель ідеальної держави у філософії Платона 3. Порівняйте філософію управління в концепціях І. Канта та Г. Гегеля. 4. Охарактеризуйте основні теорії філософії публічного управління кінця XIX – початку XX століття. 5. Проаналізуйте основні світові напрямки філософсько-управлінських теорій в XXI столітті. 6. Проаналізуйте застосування філософських методів для дослідження ефективного управління. 7. Проаналізуйте поняття індивідуальності людини, громадянина та поясніть філософський підхід щодо залучення громадськості до управління. 8. Проаналізуйте особливості одноосібного та колективного лідерства в управлінні. 9. Поясніть філософську мудрість при прийнятті управлінських рішень (бажано на прикладі контрактних ситуацій). 10. Проблема людини і суспільства в управлінні: сутність людини, духовність в управлінні, свобода та відповідальність. 11. Проблеми добра і зла, справедливості та свободи у сфері

			управління. 12. Ціннісно-світоглядні аспекти управлінської діяльності. 13. Роль філософії у формуванні особистості сучасного менеджера. 14. Філософська рефлексія як інструмент самовдосконалення управління. 15. Етика та етичні дилеми в управлінській філософії. 16. У чому полягає «основне питання філософії» і як воно трансформується в управлінні? 17. Які функції філософії є найважливішими для сучасного менеджера? 18. Проаналізуйте вплив філософії стоїцизму на формування стійкого управлінського мислення. 19. Як поняття «свобода волі» та «детермінізм» впливають на підходи до управління персоналом? 20. Які етичні принципи повинні керувати діями керівника в умовах прийняття ризикованих рішень?
Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи			
Тема 1. Теоретичні засади філософії управління.	Освітній курс	до 5	Управління організацією https://prometheus.org.ua/prometheus-free/management-of-the-organization/
Тема 8. Філософія управління: колективне, одноосібне та організаційне лідерство в управлінні.	Освітній курс	до 5	Системне управління командою https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/system-team-management/
Тема 9. Філософський аспект в прийнятті управлінських рішень.	Освітній курс	до 5	Лідерство у команді: Становлення лідера https://prometheus.org.ua/prometheus-free/team-leadership Критичне мислення в українському контексті https://prometheus.org.ua/prometheus-free/ukrainian-context-critical-thinking/
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання практичних робіт Microsoft Visio, Microsoft PowerPoint, Canva, MindMeister – аналітика та візуалізація даних; GoogleCharts, Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран.			
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
1. Віремейчик А.М., Патлайчук О.В., Ступак О.П. Філософія публічного управління // Humanitarian studios: pedagogics, psychology, philosophy Vol 14(2) 2023 – ст. 164-171// https://rep.nuos.edu.ua/server/api/core/bitstreams/30a878a6-4479-48e2-8e6b-87dea3a13dc5/content 2. Жолонко Т.В. Agile менеджмент як філософія управління поколінням з // v1 міжнародна науково-практична конференція «бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи», 2025 – ст.64-65 // file:///C:/Users/%D0%9B%D1%8E%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BB%D0%B0/Downloads/329346-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-764528-1-10-20250512.pdf 3. 3. М. Бурик, О. М. Жук, М. В. Огороднійчук Управління соціальною безпекою та трудовими ресурсами // Філософія та управління № 2(6) (2025) – ст. 11-25 // https://doi.org/10.70651/3041-248X/2025.2.08 4. Кичирук Т.В. Салата Г.В. Концепція лідерства-служіння як сучасна філософія управління // Humanitarian studios: pedagogics, psychology, philosophy vol 12(2) 2021 – ст.. 45-51 // file:///C:/Users/%D0%9B%D1%8E%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BB%D0%B0/Downloads/Humanitarian%20Studios_%20Pedagogics,%20Psychology,%20Philosophy_12(2)_2021-37-43.pdf 5. НМ Ковтун, ВМ Заглада, ЛЛ Шкіль Методологія порівняльного аналізу у трактаті «Політика» Аристотеля // Науковий журнал «Політикус», Випуск 4, 2023 // DOI https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-4.2 6. НМ Ковтун, ЛЛ Шкіль, НВ Венцель Безумовний базовий дохід як фактор нівеляції соціальних ризиків в умовах модернізаційних викликів Industry 4.0 // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки, Випуск, 89, 2021 – ст. 76-78. // https://doi.org/10.35433/PhilosophicalSciences.1(89).2021.76-87			

7. Олійник О. М., Маркова С. В., Головань О. О., Сухарева К. В., Бікулов Д. Т., Маказан Є. В. Актуальні проблеми філософії менеджменту : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 95 с. // <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/12345/25598/1/0061669.pdf>
8. Т.В. Краснобока, ЛЛ Шкіль, МВ Огороднічук Державне управління освітою в контексті європейської інтеграції України // Публічно-управлінські та цифрові практики 2023, випуск 2 – ст. 96-110 // DOI: [10.31673/2786-7412.2023.029611](https://doi.org/10.31673/2786-7412.2023.029611)
9. ТВ Краснобока, ЛЛ Шкіль. Ageing: Socio-cultural Dynamics // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії, Випуск 43,2022 – ст.87-92 // DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2022.43.11>
10. Шатохін, А., Вуйченко, М.. Філософські проблеми управління суспільством. *Актуальні проблеми філософії та соціології*, 2018. (21), ст - 121-124. // <https://doi.org/10.32837/apfs.v0i.848>
11. Т. Krasnoboka, O. Bilobrovets, L. Shkil. Socio-cultural Dynamics of Population Ageing in a Globalized Society // Visnuk of the Lviv University. Series philosophical science. – 2022. – Issue 30. – P. 50-58. // DOI <https://doi.org/10.30970/PHS.2022.30.6>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Здобувач має право замінити практичне завдання / самостійну роботу проходженням онлайн-курсу з відповідної теми. Здобувач може обрати один курс зі списку рекомендованих або узгодити інший з викладачем.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЙ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Практичні роботи:	До 2 балів за заняття:
	● вчасність виконання	0 – 0,5 балів
	● логічна структура та оформлення	0 – 0,5 балів
	● зміст, відповідність темі, правильність виконання	0 – 1 балів
	Робота на семінарських заняттях:	До 1 бале за заняття:
	● участь в обговоренні	0 – 0,5 балів
	● підготовка презентації	0 – 0,5 балів
	Самостійна робота (індивідуальне завдання):	До 9 балів:
	● вчасність виконання	0 – 1 балів
	● відповідність темі	0 – 1 балів
	● логічна структура та оформлення	0 – 1 балів
	● робота з актуальними джерелами	0 – 1 балів
	● творчий підхід та креативність	0 – 1 балів
	● зміст роботи	0 – 3 балів
	Модульний контроль:	До 5 балів:
	- здобувач має обмежене знання матеріалу, часто не може відповісти на питання або навести приклади	1 бал
	- здобувач має базові знання матеріалу, але не може продемонструвати поглиблене розуміння теми	2 бали
	- здобувач знає матеріал, відповідає на більшість запитань, але іноді потребує додаткових роз'яснень	3 бали
	- здобувач має хороше розуміння теми, дає логічні та обґрунтовані відповіді на більшість питань	4 бали
	- здобувач демонструє глибоке розуміння матеріалу, аналізує ситуації з різних точок зору, наводить	5 балів

	релевантні приклади та аргументи	
Додаткова оцінка	Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за тематикою дисципліни	до 10 балів
	Проходження онлайн-курсу за тематикою дисципліни на відкритих освітніх платформах (Coursera, EdX, Prometheus, Udemu тощо) з подальшим підтвердженням сертифікатом	до 5 балів
При сумі балів за поточне оцінювання 0-20 балів здобувач не допускається до іспиту		
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ ІСПИТУ	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Іспит проходить в усній формі	0 – 40 балів
бали	Критерії оцінювання	
35-40	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.	
28-34	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни.	
20-27	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними.	
13-19	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. .	
7-12	Здобувач має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни.	
1-6	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	
0	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	
Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточне оцінювання (0-60 балів) та оцінки на іспиті (0-40 балів)		
Бали	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно (А)
82-89	Достатній Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре (В)

75-81	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (C)
67-74	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно (D)
60-66	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно (E)
35-59	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання (FX)
1-34	Незадовільний Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням (F)

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача, він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у Силабусі.